

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 10. juuni 2015
(OR. en)

9798/15

JAI 442
COSI 67

MÄRKUS

Saatja:	Eesistujariik
Saaja:	Nõukogu
Teema:	Eelnõu: nõukogu järeldused Euroopa Liidu sisejulgeoleku uuendatud strateegia (2015–2020) kohta

Nõukogul palutakse kiita heaks käesoleva dokumendi lisas esitatud nõukogu järelduste eelnõu Euroopa Liidu sisejulgeoleku uuendatud strateegia (2015–2020) kohta

**EELNÕU: NÕUKOGU JÄRELDUSED
EUROOPA LIIDU SISEJULGEOLEKU
UUENDATUD STRATEEGIA (2015–2020) KOHTA**

VÕTTES ARVESSE, et Euroopa Liit peab andma oma panuse, et kaitsta Euroopa kodanikke seoses suurenevate ohtudega, mida eelkõige tekitavad terrorism ning raske ja organiseeritud kuritegevus,

TULETADES MEELDE, et 26. ja 27. juunil 2014, kui Euroopa Ülemkogu¹ määratles Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 68 kohaselt seadusandliku ja operatiivtegevuse kavandamise strateegilised suunised vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala piires, kutsus ta üles sisejulgeoleku strateegiat 2015. aasta keskpaigaks üle vaatama ja ajakohastama,

PIDADES SILMAS 29.–30. jaanuari 2015. aasta Riia ühisavaldust, milles rõhutati selle vajadust ja olulisust, et Euroopa Liit kujundaks järgmistel aastatel tulemuslikult kooskõlastatud ja ühtse lähenemisviisi, et käsitleda mitmemõõtmelisi ja omavahel seotud ohte Euroopa Liidu sisejulgeolekule, ning rõhutas sellega seoses Euroopa Liidu sisejulgeoleku uuendatud strateegia (2015–2020) rolli,

TULETADES MEELDE Euroopa Ülemkogu liikmete 12. veebruari 2015. aasta avaldust, milles toonitati kohustust tõhustada veelgi terrorismiohu vastast tegevust, järgides täielikult inimõigusi ja õigusriigi põhimõtet, ning anti suuniseid selliseks tegevuseks, millega tagatakse kodanike julgeolek, hoitakse ära radikaliseerumine, kaitstakse meie väärtusi ja tehakse koostööd rahvusvaheliste partneritega,

MÄRKIDES nõukogu (justiits- ja siseküsimused) 12. märtsi 2015. aasta istungil tehtud otsuseid,² milles määratleti terrorismivastase võitluse neli prioriteetset valdkonda – Schengeni raamistiku tugevdatud kohaldamine, internetisisu käsitlevate märguannete kontrollimise suutlikkuse suurendamine, ebaseadusliku tulirelvakaubanduse vastane võitlus ning teabejagamise ja operatiivkoostöö tõhustamine,

¹ EUCO 79/14.

² 6891/15.

TULETADES MEELDE ja TAGADES järjepidevust tegevuste vahel, mis sisalduvad Euroopa Liidu sisejulgeoleku strateegias „Euroopa julgeolekumudeli suunas”,³ mille Euroopa Ülemkogu kinnitas 25.–26. märtsil 2010, komisjoni teatise „ELi sisejulgeoleku strateegia toimimine: viis sammu turvalisema Euroopa suunas”⁴ ning nõukogu järeldustes Euroopa Liidu sisejulgeoleku strateegia toimimist käsitleva komisjoni teatise kohta,⁵ mille nõukogu võttis vastu 24.-25. veebruaril 2011,

TULETADES eelkõige MEELDE Euroopa julgeolekumudeli juhtpõhimõtteid,

TUGINEDES nõukogu 4.–5. detsembri 2014. aasta järeldustele Euroopa Liidu uuendatud sisejulgeolekustrateegia väljatöötamise kohta,⁶ milles nähakse ette kõikehõlmavad põhimõtted,

VÕTTES TEADMISEKS Euroopa Parlamendi 17. detsembri 2014. aasta resolutsiooni⁷,

TUNNUSTADES liikmesriikide tehtud märkimisväärset tööd, kuivõrd riigi julgeolek jääb vastavalt Euroopa Liidu lepingu artikli 4 lõikele 2 iga liikmesriigi ainuvastutusse,

TULETADES MEELDE subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtete kohaldamise tähtsust ning PIDADES MEELES vajadust keskenduda Euroopa Liidu tasandil sellistele tegevustele, mis annavad selget lisaväärtust käimasolevatele liikmesriikide jõupingutustele Euroopa Liidu sisejulgeoleku valdkonnas,

TOONITADES vajadust austada ja edendada Euroopa Liidu põhiõiguste hartas sätestatud õigusi, vabadusi ja põhimõtteid Euroopa Liidu piires ning kogu töös, mida tehakse vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala loomiseks ja säilitamiseks,

³ 7120/10.
⁴ 16797/10.
⁵ 6699/11.
⁶ 15670/14.
⁷ 2014/2918.

RÕHUTADES, kui tähtis on tagada, et kõikides Euroopa Liidu sisejulgeoleku kaitsmiseks võetud meetmetes ja algatustes järgitakse täielikult põhiõigusi, sealhulgas eraelu puutumatuse, isikuandmete kaitse ja kommunikatsiooni konfidentsiaalsusega seonduvaid põhiõigusi ning vajalikkuse, proportsionaalsuse ja seaduslikkuse põhimõtteid,

KINNITADES sisejulgeolekualase operatiivkoostöö alalise komitee (COSI) keskset rolli selle tagamisel, et liidus edendatakse ja tugevdatakse sisejulgeoleku alast operatiivkoostööd, nagu see on ette nähtud ELi toimimise lepingu artiklis 71 ja sätestatud nõukogu 25. veebruari 2010. aasta otsuses,⁸ ning Euroopa Liidu sisejulgeoleku uuendatud strateegia (2015–2020) väljatöötamisel, rakendamisel ja järelevalvel, nagu seda on rõhutatud COSI tulevast rolli käsitlevates juhistes,⁹

TUNNISTADES JSK asutuste olulist rolli Euroopa Liidu sisejulgeoleku toetamisel,

TOONITADES vajadust anda liidu kehtiva eelarve raames piisavaid vahendeid Euroopa Liidu sisejulgeoleku uuendatud strateegia (2015–2020) rakendamiseks ning kasutada tõhusalt ja strateegiliselt Sisejulgeolekufondi ja teisi kättesaadavaid Euroopa Liidu rahastamisvahendeid, et toetada Euroopa Liidu sisejulgeoleku uuendatud strateegia (2015–2020) prioriteete, sealhulgas tagades piisavate tööstusjulgeoleku poliitika vahendite väljatöötamise ning kriisidele vastupanuvõime ja kriisiohjamisega seonduvate vahendite rakendamise,

RÕHUTADES organiseeritud ja raske rahvusvahelise kuritegevuse vastast võitlust käsitleva ELi poliitikatsükli¹⁰ olulist rolli operatiivkoostöö tugevdamisel ja seeläbi Euroopa Liidu sisejulgeoleku uuendatud strateegia (2015–2020) rakendamiseks märkimisväärse panuse andmisel ning proaktiivse ja kriminaalteabepõhise lähenemisviisi tagamisel,

⁸ 2010/131/EU.

⁹ 7843/3/14.

¹⁰ 15358/10.

VÕTTES ARVESSE COSI 26. märtsi 2015. aasta koosolekul toimunud arutelude tulemusi ja selle käigus rõhutatud vajadust jätkata tööd, mis tugineb ELi prioriteetidele võitluses raske ja organiseeritud kuritegevusega aastatel 2014–2017,¹¹ ning COSI 7. mail 2015. aastal Riias toimunud koosolekul asetleidnud arutelusid, mis käsitlesid komisjoni teatist „Euroopa julgeoleku tegevuskava”,

NÕUKOGU,

VÕTAB TEADMISEKS komisjoni teatise „Euroopa julgeoleku tegevuskava” ning TERVITAB komisjoni jõupingutusi võtta oma teatises arvesse nõukogu 4.–5. detsembri 2014. aasta järeldusi Euroopa Liidu uuendatud sisejulgeolekustrateegia väljatöötamise kohta,

NÕUSTUB, et nõukogu 4.–5. detsembri 2014. aasta järeldustega Euroopa Liidu uuendatud sisejulgeolekustrateegia väljatöötamise kohta ning käesolevate nõukogu järelduste ja alltoodud põhimõtete, mis tuginevad komisjoni teatisele „Euroopa julgeoleku tegevuskava”, uuendatakse Euroopa Liidu sisejulgeoleku strateegiat (2015–2020),

TOONITAB, et Euroopa Liidu sisejulgeoleku arendamine ja tagamine on nõukogu, Euroopa Komisjoni ja Euroopa Parlamendi ühine ülesanne ning kutsub seetõttu komisjoni üles tegema nõukoguga sellel ühisel eesmärgil koostööd,

VÕTAB ARVESSE Euroopa Parlamendi panust Euroopa Liidu sisejulgeoleku strateegia uuendamisel,

RÕHUTAB, et Euroopa Liidu sisejulgeoleku uuendatud strateegia (2015–2020) näol on tegemist nõukogu, komisjoni ja Euroopa Parlamendi kõikehõlmava ja realistliku ühise tegevuskavaga, ning LEIAB, et Euroopa Liidu sisejulgeoleku uuendatud strateegia (2015–2020) rakendamisel on väga oluline välja töötada reageeriv ja operatiivne lähenemisviis,

¹¹ 9849/13.

RÕHUTAB vajadust võtta Euroopa Liidu sisejulgeoleku uuendatud strateegia (2015–2020) rakendamisel arvesse ja tagada, et see oleks ühtne ja kooskõlas asjakohaste elementidega, mis sisalduvad komisjoni teatistes „Euroopa rände tegevuskava“, komisjoni ja kõrge esindaja ühises teatistes „Euroopa Liidu küberjulgeolek: avatud, ohutu ja turvaline küberruum” ja teistes asjakohastes poliitikadokumentides, ning võtta sisejulgeoleku välismõõtme valdkonnas arvesse käimasolevat strateegilist analüüsiprotsessi, mida juhib kõrge esindaja ning mille eesmärk on töötada välja ulatuslik Euroopa välis- ja julgeolekupoliitika strateegia, ning tulevast tööd, mida kõrge esindaja teeb, et esitada ühine raamistik, mis sisaldab ettepanekuid tegevuseks, millega aidatakse tulla toime hübriidohtudega ja suurendada Euroopa Liidu vastupanuvõimet,

TOONITAB, et järgida tuleks kiiret ja paindlikku teabepõhist lähenemisviisi, mis võimaldab Euroopa Liidul terviklikult ja koordineeritult reageerida esilekerkivatele ohtudele, sealhulgas hübriidohtudele, ning teistele Euroopa Liidu sisejulgeoleku ees seisvatele väljakutsetele,

RÕHUTAB, kui oluline on, et kõik asjaomased osapooled aitaksid vastavalt oma pädevusele luua positiivseid julgeolekutingimusi nii Euroopa Liidus kui ka tema liikmesriikides ning edendaksid ennetusmeetmeid, kasutades selleks eelkõige valdkondadevahelist ja integreeritud lähenemisviisi,

NÕUSTUB vajadusega lihtsustada sotsiaalse ühtekuuluvuse ja sotsiaalse kaasamise edendamist, mille eesmärgiks on hoida ära kuritegelikke nähtusi,

MÄÄRATLEB järgmisteks aastateks Euroopa Liidu sisejulgeoleku valdkonnas järgmised prioriteedid:

- terrorismi, radikaliseerumise, terroristide värbamise ja terrorismiga seonduva rahastamise tõkestamine ja ennetamine, pöörates erilist tähelepanu terroristlike välisvõitlejate küsimusele, piirijulgeoleku suurendamisele, kasutades selleks süsteemset ja koordineeritud kontrollimist riskihindamisel põhinevate asjakohaste andmebaaside abil, ning terrorismivastase võitluse sise- ja välisaspektide integreerimisele,
- organiseeritud ja raske kuritegevuse ennetamine ja selle vastane võitlus, tuginedes ELi poliitikatsüklile,
- küberkuritegevuse ennetamine ja selle vastane võitlus ning küberjulgeoleku tõhustamine,

RÕHUTAB vajadust kaitsta kõiki isikuid, eriti kõige haavatavamaid, keskendudes eelkõige terrorismi ning raske ja organiseeritud kuritegevuse ohvritele,

RÕHUTAB kui tähtis on kiirelt rakendada tugevdatud eeskirju rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamiseks, ning vajadust, et kõik pädevad asutused tõhustaksid tööd, et jälgida rahavooge ja külmutada tulemuslikult varad, mida kasutatakse terrorismi rahastamiseks,

TOONITAB vajadust töötada välja terviklik lähenemisviis võitluses inimkaubanduse vastu,

TOONITAB vajadust tugevdada elutähtsa infrastruktuuri kaitset ning RÕHUTAB vajadust tagada vastupanuvõime, operatiivne valmisolek ja poliitiline koordineerimine, et reageerida kriisidele ning loodusõnnetustele ja inimtegevusest tingitud õnnetustele, nendega toime tulla ja nende mõjusid leevendada,

TUNNISTAB vajadust täiendavalt tugevdada ja ajakohastada välispiiril integreeritud piirihaldussüsteemi, mis hõlmaks Euroopa Liidu välispiiri haldamise kõiki aspekte, sealhulgas selle kui võtmetähtsusega elemendi rolli Euroopa Liidu sisejulgeoleku säilitamisel ja tõhustamisel, tunnistades samas siseriikliku vastutuse austamise tähtsust,

RÕHUTAB vajadust konsolideerida olemasolevaid õiguslikke vahendeid ning vajadust, et kõik liikmesriigid kohaldaksid paremini kehtivaid õigusakte ning rakendaksid neid ühtselt, järjepidevalt, tõhusalt ja täielikult ning töötaksid vajaduse korral välja uusi vahendeid, sealhulgas IKT vahendeid, tuginedes põhjalikule hindamisprotsessile nende vajalikkuse ja lisaväärtuse kohta, mida nad annavad Euroopa Liidu sisejulgeoleku valdkonna tugevdamiseks,

TUNNISTADES Euroopa Liidu sise- ja välisjulgeoleku vaheliste seoste tihenemist ning järgides integreerivaid ja täiendavaid lähenemisviise, mille eesmärk on vähendada kattumist ja ära hoida töö dubleerimist:

- RÕHUTAB vajadust tõhustada vastastikust huvi pakkuvate julgeolekuaspektide osas koostööd ja parimate tavade vahetamist võtmetähtsusega kolmandate riikidega ja partneritega, eelkõige kriminaalasjades tehtava operatiiv- ja õiguskoostöö valdkonnas, sealhulgas ELi poliitikatsükli kaudu, ning parandada piirikontrollialast suutlikkust Euroopa Liitu mittekuuluvates riikides. KUTSUB sellega seoses COSI-t ja komisjoni ÜLES andma aktiivse panuse poliitilistesse dialoogidesse, mida peetakse võtmetähtsusega kolmandate riikidega julgeolekuküsimustes, töötades muu hulgas välja ühiseid operatiivkoostöö tegevuskavasid, koordineerides oma tegevust tihedalt Euroopa Liidu üldise välistegevusega,
- RÕHUTAB kiireloomulist vajadust võtta arvesse arengüküsimuste tähtsust stabiilsete ühiskondade loomisel ja vajadust tugevdada Euroopa Liidu koostööd oma naaberpartneritega, võttes arvesse asjakohaseid rahastamisvahendeid, ning vajadust tagada suurem sidusus ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika (ÜJKP) missioonide ja operatsioonide ning tegevuste vahel, mida Euroopa Liit rahastab oma koostööpoliitika osana,
- TERVITAB välisasjade nõukogu poolt 18. mail 2015. aastal esitatud üleskutset arendada koostöömehhanismi ÜJKP ning vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala asjakohaste osapoolte vahel, ning KUTSUB kõiki kaasatud osapooli ÜLES suurendama oma jõupingutusi ja toetama tegevuskavas „ÜJKP ning vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala vaheliste sidemete tugevdamine” sisalduvate põhimõtete elluviimist,

- TOONITAB vajadust tagada koostoime Euroopa Liidu sisejulgeoleku uuendatud strateegia (2015–2020) ning käimasoleva strateegilise analüüsiprotsessi vahel, mida juhib kõrge esindaja ning mille eesmärk on töötada välja ulatuslik Euroopa välis- ja julgeolekupoliitika strateegia, ning KUTSUB Euroopa välisteenistust ja komisjoni ÜLES võtma välissuhetes ning humanitaar- ja arengupoliitikas arvesse Euroopa Liidu sisejulgeoleku uuendatud strateegiat (2015–2020) ja teisi Euroopa Liidu sisejulgeoleku seisukohast asjakohaseid poliitikadokumente,
- KUTSUB Euroopa välisteenistust ja komisjoni ÜLES tegema tihedat koostööd nõukoguga, eelkõige COSI ning poliitika- ja julgeolekunõukogu kaudu, et luua Euroopa Liidu sise- ja välisjulgeoleku vahele seoseid,

LEIAB, et erilist tähelepanu tuleks vastavalt nende pädevusele pöörata liidu ja liikmesriikide tegevusele, mille eesmärk on:

- parandada teabevahetust ja teabe kättesaadavust, tagades eelkõige erinevate teabesüsteemide koostalitlusvõime ning innustades valima kehtiva õigusraamistiku raames kõige sobivama teabevahetuskanali,
- tugevdada operatiivkoostööd,
- tõhustada kuritegude ennetamist ja uurimist, pöörates erilist tähelepanu organiseeritud finantskuritegudele ja kuritegeliku vara konfiskeerimisele, ning terrorirünnakute ennetamist ja uurimist, sealhulgas hoida ära radikaliseerumist ning kaitsta liidu väärtusi sallivuse, mittediskrimineerimise, põhivabaduste ja solidaarsuse edendamise kogu Euroopa Liidus,
- tõhustada koolitus-, rahastamis-, uuringute- ja innovatsioonivõimalusi, eelkõige jätkates sõltumatu tööstusjulgeoleku poliitika väljatöötamist, muu hulgas sellistes valdkondades nagu piirikontroll, julgeolekuseadmete koostalitlusvõime arendamine ja õiguskaitsetalitused,

- arendada ja edendada usaldusväärsete ja turvaliste teabe- ja sidetehnoloogiatega kättesaadavust ja kasutamist Euroopa Liidus küberjulgeoleku suurendamise eesmärgil,

RÕHUTAB kriminaalasjades tehtava õiguskoostöö tähtsust, sealhulgas ühiste uurimisrühmade ja vastastikuse tunnustamise põhimõttel tuginevate teiste vahendite tõhustatud kasutamist,

TUNNISTAB, et ebaseaduslikud tulirelvad põhjustavad Euroopa Liidu sisejulgeolekule tõsist ohtu, ning TOONITAB vajadust kiirendada selliste meetmete rakendamist, mille eesmärk on parandada tulirelvi puudutatavat teabevahetust, vähendada ebaseaduslike tulirelvade kättesaadavust, tulirelvi kasutuselt kõrvaldada ja laskekõlbmatuks muuta ning koostöö kolmandate riikidega,

KUTSUB komisjoni ÜLES võimalikult kiiresti tugevdama tulirelvade alast õigusraamistikku, sealhulgas kehtestama tulirelvade laskekõlbmatuks muutmise ranged miinimumnõuded ja kiirelt muutma tulirelvi käsitlevat direktiivi 2008/51/EÜ, järgides käesolevates nõukogu järeldustes osutatud põhimõtteid,

KUTSUB kaasseadusandjaid TUNGIVALT ÜLES saavutama kokkulepet tugeva ja tõhusa ELi broneeringuinfo süsteemi küsimuses, mis hõlmab tugevaid andmekaitsemeetmeid, ning KUTSUB komisjoni ÜLES viima lõpule oma töö, mille eesmärk on leida kolmandate riikidega broneeringuinfo vahetamise õiguslikult põhjendatud ja jätkusuutlik lahendus,

TEEB COSI-le ÜLESANDEKS:

- koostada tihedas koostöös komisjoniga ning kaasates vajaduse korral teisi asjakohaseid osapooli, nagu näiteks Euroopa välisteenistus ja JSK asutused, konkreetne rakendusdokument, mis sisaldab Euroopa Liidu sisejulgeoleku uuendatud strateegia (2015–2020) rakendamiseks prioriteetsete meetmete loetelu, ning teha seda võimalikult kiiresti ja hiljemalt 2015. aasta detsembriks,
- jälgida regulaarselt tihedas koostöös komisjoniga liikmesriikidelt saadud ettepanekute alusel ja vajaduse korral teiste asjakohaste osapoolte, näiteks Euroopa välisteenistuse ja JSK asutuste toetusel edusamme, mida tehakse rakendusdokumendi kohaldamisel ja selle asjakohasel ajakohastamisel,

- esitada nõukogule korrapäraselt aruandeid edusammude kohta, mida tehakse rakendusdokumendi kohaldamisel,

OSUTAB vajadusele võtta arvesse teisi poliitikadokumente, mis on Euroopa Liidu sisejulgeoleku valdkonnas asjakohased, ning ka Euroopa Parlamendi panust, et tagada rakendusdokumendi väljatöötamise käigus sidusus ja järjepidevus,

NÕUSTUB teostama tihedas koostöös komisjoniga Euroopa Liidu sisejulgeoleku uuendatud strateegia (2015–2020) vahehindamise ning kaasab vajaduse korral asjakohaseid osapooli, nagu näiteks Euroopa välisteenistus ja JSK asutused,

KUTSUB kõiki liikmesriike, ELi institutsioone ja talitusi ning JSK asutusi ÜLES kasutama ära oma eksperditeadmisi ja eraldama vajalikke ressursse, mis läbi tagatakse nii poliitika- kui ka operatiivtasandil tõhusate meetmete võtmine, et edukalt kohaldada Euroopa Liidu sisejulgeoleku uuendatud strateegia (2015–2020) rakendusdokumenti.
